

Ивичест зущер *Lacerta trilineata* Bedriaga, 1886

Lacerta trilineata trilineata Bedriaga, 1886

Lacerta trilineata dobrogica Funh & Mertens, 1959,

Синоними: *Lacerta viridis major* – Ковачев (1912); *Lacerta strigata major* – Буреш, Цонков (1933).

A: Balkan green lizard; **Ф:** Lézard vert a trois raies;

H: Riesensmaragdeidechse; **P:** Трехлинейчатая ящерица.

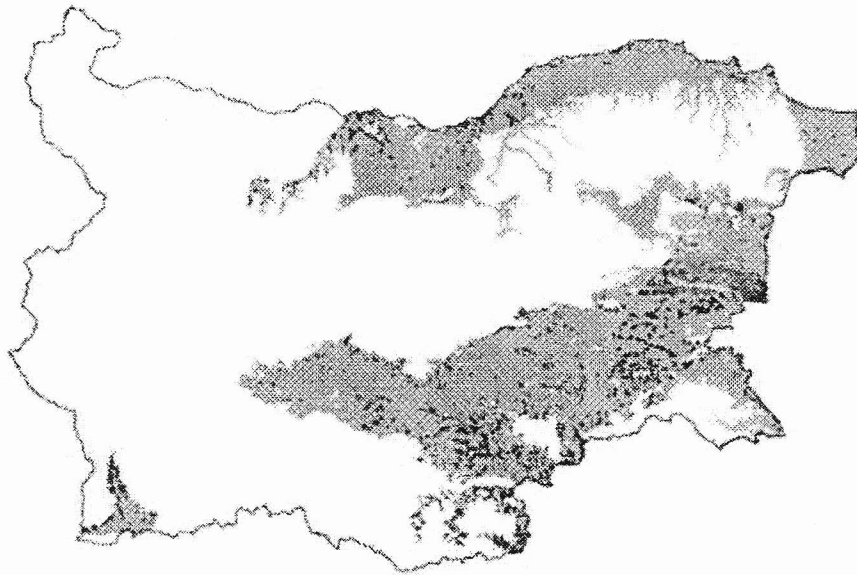
Разпознаване (сн. 44). *L. tot.* до 510 mm. *L. t. dobrogica* – *L. corp.* при мъжките до 140 mm, при женските до 135 mm. *L. t. trilineata* – *L. corp.* при мъжките до 153 mm, при женските до 145 mm. Осем реда коремни щитчета (много рядко десет). Коремна страна едноцветна. Пилеусът зеленикав с тъмен червеообразен рисунък.

L. t. dobrogica (сн. 45 и 43): над 20 темпорални щитчета (Т.); зад ушния отвор по едно бледо- или яркосиньо петно. Гръбната страна жълто-зелена; при женските и младите мъжки личат 3 или 5 светли ивици. Коремната страна жълта (при женските и младите по-бледа), като най-ярък е участъкът пред огърлицата. Субадултите жълто-кафяви, с множество дребни петънца (по-ситни при мъжките) между ивиците. Младите с едри петна между ивиците. При новородените окраската между ивиците много тъмна и петна не личат.

L. t. trilineata (сн. 44 и 43): по-малко от 20 темпорални щитчета (Т.). Гръбната страна жълто-зелена, нерядко с едри тъмни петна. При женските страните на тялото често с по един ред бели петна. Коремната страна при мъжките е жълта, при младите и женските белезникава, като отново най-ярък е участъкът пред огърлицата. Гръбната страна при младите светлокафява със слабо личащ рисунък, който с възрастта става по-тъмен и се разкъсва на отделни петна; отстрани на тялото по един или два реда бели петна.

Разпространение. В Европа се среща в южната половина на Балканския полуостров, като по Адриатическото крайбрежие на северозапад достига до полуостров Истрия, на североизток – до делтата на р. Дунав, има го и на повечето о-ви от Йонийско и Егейско море, включително и Крит. Ареалът на вида включва и Западна Мала Азия.

Разпространение у нас (карта 29). Южна и Източна България.

Карта 29. *Lacerta trilineata*

L. t. dobrogica – Горнотракийската низина, Източните Родопи, Южното Черноморско крайбрежие, долината на Камчия, спорадично в Добруджа, Дунавската равнина (на запад до р. Вит), както и района на север от Странджа. Среща се до 450 m н.в.

L. t. trilineata – Санданско-Петричката котловина на север до средата на Кресненския пролом. Среща се до 550 m н.в.

Местообитание. Предпочита терени обрасли с ксерофитна растителност – треви и редки храсти, и окрайнините на гори. Най-висока численост достига в съобщества от грака и ксерофитни дървесни видове. Среща се и по каменисти терени.

Биология. Дневноактивен и подчертано топлолюбив вид. Понякога е активен и в най-горещите часове на деня. Катери се много добре и при опасност се спасява високо в короните на дърветата. Много често през летните горещини търси прохлада високо над земята. Храни се основно с насекоми (твърдокрили, правокрили). На места се храни с дребни охлюви, по-рядко – с други безгръбначни животни (многоножки) или дребни гущери. Понякога поглъща и плодове. Снася от 5 до 15 яйца (обикновено 8-10) с размер средно 12x16 mm. Новоизлюпените са с дължина (*L.tot.*) около 40-45 mm.